

Seminář k bakalářské práci

jak sázet text práce

Martin Trnečka

Katedra informatiky
Univerzita Palackého v Olomouci

Text bakalářské práce

- předepsaný styl: <https://www.inf.upol.cz/studium>
- typografický systém \LaTeX
- struktura (podrobně v readme)
 - kidiplom.cls – styl (needitovat)
 - kibase.sty – pomocný soubor (needitovat)
 - bibliografie.bib – reference
 - kidiplom.tex
 - kidiplom.pdf
- exkurze
- přeložení (třeba $3\times$ kvůli referencím)
- jak to celé funguje

Zprovoznění

- celá řada distribucí a editorů
- TeX Live + TeXMaker
- <https://www.overleaf.com/>
 - moc nedoporučuji problémy s finálním exportem
- když něco potřebujete, najdete si na to balíček :-)
- rozsáhlá dokumentace

Struktura práce

- `\section`
- `\subsection`
- `\subsubsection`
- `\subsection`
- `\paragraph` (nejedná se o odstavec)
- TOC se sází automaticky, lze ovlivnit pomocí []
- odstavec = vynechání řádku (nebo `\par`)
- přílišné zanoření zhoršuje čitelnost textu

Chyby sazby: Pomlčky a spojovníky

- - (spojovník), sází se –, spojení dvou slov (bez mezer)
- – (pomlčka, en-dash), sází se --, oddělení částí (s mezerou) nebo rozsah (bez mezery)
- — (dlouhá pomlčka, em-dash), v češtině se nepoužívá
- — (mínus), sází se \$-\$

Chyby sazby: Konec řádku

- na konci řádku by neměly jednopísmenné přeložky a spojky
 - v, s, z, k nesmějí být na konci řádku dle PČP!
- z estetických důvodů na jeden řádek píší společně:
 - jednoslabičné spojky (ve, na, do, ...)
 - zkratky (s. r. o, tzv.)
 - jednotky (42 Kč)
 - sousloví (vitamín C)
 - řadové číslovky, data, tituly, delší čísla
- sází se pomocí nezalomitelné mezery: tilda, nebo zúžená (lomítko a čárka)
- program vlna <https://ftp.linux.cz/pub/tex/local/cstug/olsak/vlna/>

Plovoucí prostředí

- prostředí figure, table, ...
- vždy musí být odkazována z textu!
- provázání pomocí `\label` a `\ref`
- popis pomocí `\caption`, tabulky se popisují nahoře, obrázky dole (v některých situacích neplatí, netýká se bakalářské práce)
- pro zdrojové kódy používejte hezký font (typicky monospace, slab serif)
 - ve stylu existuje předpřipravený, ale je možné použít vlastní
 - balíček <https://ctan.org/pkg/listings>
- prostředí jsou umístěny automaticky, do jisté míry lze řídit `[h]`, `[t]`, `\clearpage`
- vektorová grafika pokud to jde, rasterová v co nejlepší kvalitě
- vyhněte se velmi malému písmu

Seznamy

- prostředí `itemize`, `enumerate`, položka `\item` + volitelně `[]`
- pokud jsou položky věty: velké písmeno a tečka na konci
- pokud je výčet, typicky (po dvojtečce), píší se čárky nebo středníky u poslední tečka
- číslované seznamy se používají pokud záleží na pořadí

Značení

- *klíčové pojmy* se často při prvním výskytu, po kterém následuje jejich vysvětlení, sází pomocí *italic* `it`, předpokládá se, že pojem je v textu používán
- technické záležitosti, například příkazy, funkce, názvy souborů, parametry by měly být sázeny pomocí `tt`
- **tučný tex** by měl být používán obezřetně
- pokud se odkazujete na tlačítko v software, či nápis, je lepší sázet jinak např. klikneme na tlačítko „spustit“

Citace

- `\cite`
- identifikace klíčem
- BibTex nebo ruční položky

Další chyby sazby

- datum se píše s mezerou 13. 7. 2305
- pokud nepoužíváte tabulky, obrázky věty, nesázejte jejich seznam
- nepoužívejte desetinné tečky ale čárky!
- 42% vs 42 %
- vidíme na obr. 4 (zkratky jsou přípustné pro obrázky)
- text a obrázky nesmí přetékat (třeba ruční zalomení)
- české uvozovky \u201c
- zarovnávání, příliš velké obrázky, příliš malé obrázky